

само розвивається готицьке будівництво разом із остаточним основанем ленного володіння в тім половичнім відродженю XI-го століття, в хвилі, коли суспільність визволена від Норманів і розбишак починає оселятись, — а бачимо, як воно щезає, скоро під кінець XIV століття розпадається військове володарство малих незалежних баронів, разом із усіма з того витвореними суспільними й обичаєвими установами, щоб зробити місце новочасним монархіям.

Подібним ладом розвивається нідерландське малярство в ту славу добу, коли Голландія довершає з завзятем і сміливістю діла свого визволу з під іспанського володіння, воює рівним оружжєм Англію і стає найбагатшою, найсвобіднішою, найрухливішою і найбільше цвітучою з поміж європейських держав; з починком же XVII століття добачаємо упадок малярства, коли Голландія зійшла на другий ступінь, уступивши перший Англії, а сама обмежилась до того, щоби бути лише добре уладженим і завідуваним супокійним домом справочним і змінковим, де чоловік може жити після вподоби, яко розумний городянин, далеко від високопарного честолобства і всяких великих зворушень духа.

протівне сьому законови духа людського. Гл. П. Кулїш, Григорій Квітка і його повістї. Петербургъ 1858, стор. I. і д.

Прим. перекл.